

У ПОШУКУ ЖЫЦЦЁВЫХ СЭНСАЎ

Празаіка, публіцыста, літаратурнага крытыка, сакратара Саюза пісьменнікаў Расіі Лідзію Давыдзенку лёс звязаў з дзвюма краінамі. Яе новую кнігу «Ад неба даная зямля», вядучы крытык Расіі і Беларусі Людміла Вараб'ева параўнала з прызнаннем у любові да Беларусі. Ды і сама аўтарка падчас сустрэчы ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі заўважала, што ў кнізе змешчаны артыкулы, эсэ, нарысы, якія прысвечаны яе «беларускаму дзяцінству, бабулі, бацькам, сваякам, наогул роду, які называе «карані і кроны». «Для мяне важна духоўнае афармленне сэнсу нашага быцця», – падкрэсліла Лідзія Давыдзенка.

Паколькі яна з'яўляецца кандыдатам філасофскіх навук, жанчына мае асаблівы дар знаходзіць патрэбныя тэмы нават, здавалася б, у абыдзеных рэчах, часам знаходзіць каштоўныя сэнсы. Гэта яна паказвае ў сваіх кнігах, у той жа час займаецца пошукам цікавых аўтараў, здольных глыбока паказаць самыя розныя тэмы. Прычым знаходзіць іх і ў Расіі, і ў Беларусі, і ў іншых краінах. Пазнаёміцца з творчасцю такіх таленавітых людзей можна ў часопісе «Берега», рэдактарам якога яна з'яўляецца. Дарэчы, гэта выданне адзначана высокімі ўзнагародамі, такімі як Нацыянальная прэмія «Залатое пяро Русі», залаты дыплом Міжнароднага

славянскага форуму «Залаты Віцязь» і літаратурная прэмія Саюзнай дзяржавы «Расія – Беларусь. Крок у будучыню». Падчас сустрэчы ў Нацыянальнай бібліятэцы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена Стэльмах уручыла Лідзіі Давыдзенке граматы за падтрымку беларускай літаратуры ў Расіі, а таксама звярнула ўвагу, што тут адбылася прэзентацыя вельмі важных кніг, якія павінны быць у кожнага чалавека – кніг аб гісторыі сваёй сям'і, якія не проста распавядаюць пра продкаў, а перадаюць іх дух, моц, таму з'яўляюцца духоўным стрыжнем для нашчадкаў.

У Нацыянальнай бібліятэцы разам з прэзентацыяй кнігі Лідзіі Давыдзенкі і часопіса «Берега» вялася гаворка яшчэ і пра аповесць Валерыя Старжынскага, у ім надрукаванага. Таксама гэты твор беларускага аўтара выйшаў асобнай кнігай «Жыццё працягваецца».

Пра будучую гераіню Лідзію Пракаповіч Валерыя Старжынскі прачытаў у раённай газеце «Новае Палессе» і паспяшыў пазнаёміцца з жанчынай і яе сям'ёй. І атрымалася, што знайшоў цікавага мудрага апавядальніка. Гэта жанчына яскрава апісала ваенныя падзеі і час аднаўлення, згадала свае дзіцячыя адчуванні, раскрыла душу. А праз яе гісторыю аўтар пастараўся перадаць таксама і лёс іншых беларускіх жанчын, цяжкасці, якія выпалі на долю беларускага народа, і ў той жа час тое, наколькі нашы людзі аказаліся моцнымі, гатовымі да самаахвярнасці і міласэрнасці, як імкнуліся дзякуючы непамернай працы наладзіць жыццё і рабіць так, каб тым, хто побач, было добра.

Адзінаццацігадовай дзяўчынкай Лідзія Пракаповіч страціла маці і сястру. Радкі з кнігі

пра самыя страшныя дні ў жыцці гераніні, як яна сама ў гэтым прызнавалася, былі зачытаны падчас прэзентацыі. Там апісваецца крывавае карціна расправы з безабароннымі людзьмі. Жанчына яскрава памятала ўсе жахлівыя дробязі з расстрэлаў, спробы яе сям'і ўцячы, сваю маці ў лужыне крыві... «Маці быў 41 год, а сястры – 18. Іх забілі фашысты. За што? Навошта? Я да гэтага часу не магу адказаць на гэтыя пытанні», – прызналася жанчына...

Але ўсе гэтыя складанасці не зламалі геранію, яна вырасціла 6 дзяцей і дапамагала выхоўваць 12 унукаў і праўнукаў. Вялікай дэлегацыяй яны прыехалі ў Мінск, калі даведаліся, што будзе прэзентавацца кніга, якая распавядае пра іх блізкага чалавека. Дзеці і ўнукі Лідзіі Рыгораўны заўважалі, што ніколі не чулі, каб бабуля павышала голас ці некага асуджала, не гаварыла, што добра, а што не, як рабіць правільна. На кожнае пытанне ў яе была свая ўнікальная гісторыя. Такім чынам яна быццам падводзіла да таго, каб яе нашчадкі самі прымалі ўзважаныя рашэнні. І чым старэйшыя становіліся дзеці, тым большым філасофскім сэнсам напauняліся яе гісторыі. У кнізе сабрана толькі невялікая частка з іх...

А яшчэ гэта аповесць паказвае, наколькі важна сёння паспець запісаць успаміны і думкі старэйшага пакалення, захаваць іх гісторыі, наказы, мудрасць.

Таццяна **Бузінойская**
Фота Алены Дзядзюлі